

Język angielski

Opis arkuszy egzaminacyjnych

Dla egzaminu z języka angielskiego arkusze egzaminacyjne zostały opracowane na dwóch poziomach, podstawowym i rozszerzonym.

Poziom podstawowy

Arkusz dla poziomu podstawowego składał się z trzech części: *rozumienie ze słuchu*, *rozumienie tekstu czytanego* oraz *wypowiedzi pisemnej*. Dwie pierwsze części zawierały zadania zamknięte typu: dobieranie, prawda – fałsz i wielokrotnego wyboru, w których wykorzystano teksty dotyczące następujących tematów: „Człowiek”, „Szkoła/Sport”, „Kultura”, „Dom”, „Zdrowie” oraz „Życie rodzinne i towarzyskie”. W części trzeciej zadaniem ucznia było napisanie, w oparciu o podane w poleceniach szczegółowe wytyczne, dwóch tekstów użytkowych – wiadomości oraz listu. Maturzysta miał 120 minut na rozwiązanie arkusza i mógł uzyskać maksymalnie 50 punktów.

Poziom rozszerzony (Część I i Część II)

Część I, składająca się wyłącznie z zadań otwartych, złożona była z dwóch zadań sprawdzających umiejętność stosowania *struktur gramatyczno-leksykalnych* oraz z zadania sprawdzającego umiejętność konstruowania *wypowiedzi pisemnej*. Tekst dołączony do zadania pierwszego dotyczył kultury i zawierał słowa do wstawienia w odpowiedniej formie gramatycznej. W zadaniu drugim należało przekształcić podane zdania z wykorzystaniem podanych słów. W ostatnim zadaniu, trzecim, zdający miał wybrać jeden z trzech podanych tematów (opis, opowiadanie lub rozprawkę) i napisać samodzielną wypowiedź o określonym limicie słów (200 – 250). Maturzysta miał 120 minut na rozwiązanie zadań z tej części i mógł zdobyć maksymalnie 23 punkty.

Część II składała się z zadań sprawdzających umiejętność *rozumienia słuchanego tekstu*, *rozumienia pisanego tekstu* i *rozpoznawania struktur leksykalno-gramatycznych* i obejmowała wyłącznie zadania zamknięte typu: dobieranie, prawda-fałsz, wielokrotnego wyboru oraz zadanie z lukami sterowanymi. W części II wykorzystano teksty związane z następującymi tematami: „Życie rodzinne i towarzyskie”, „Kultura”, „Praca”, „Żywność”, „Świat przyrody” oraz „Dom”. Zdający miał 70 minut na rozwiązanie zadań z tej części egzaminu i mógł uzyskać 27 punktów.

Analiza jakościowa

Poziom podstawowy

Rozumienie słuchanego tekstu zawierało trzy zadania oparte na zróżnicowanych pod względem tematyki tekstach. Teksty były nagrane przez rodzimych użytkowników języka angielskiego, a nagrania były odtwarzane dwukrotnie w czasie egzaminu. Za rozwiązanie tej części egzaminu zdający mógł uzyskać 15 punktów, co stanowiło 30% punktów możliwych do zdobycia.

Zadanie 1. (5 pkt)

Zadanie składało się z pięciu punktów, polegało na wysłuchaniu wywiadu z reżyserką filmową i zadecydowaniu, które z podanych zdań były prawdziwe, a które fałszywe.

Wskaźnik łatwości zadania dla ogółu zdających		Wskaźnik łatwości zadania				
		LO	LP	T		
0,63		0,68	0,53	0,56		
Sprawdzana umiejętność						
Stwierdzenie, czy tekst zawiera określone informacje (II. 1 c)						
Określenie głównej myśli tekstu (standard II.1.a)						
Lp.	Oceniane czynności	Liczba pkt	Łatwość czynności			
			Ogółem	LO	LP	T
1.	Zdający stwierdza, czy tekst zawiera określone informacje (II. 1 c).	1	0,66	0,74	0,49	0,55
2.		1	0,59	0,61	0,53	0,58
3.		1	0,75	0,80	0,69	0,68
4.		1	0,32	0,37	0,24	0,24
5.	Zdający określa główną myśl tekstu (II. 1 a).	1	0,81	0,87	0,69	0,74
Komentarz						
Zadanie to należało do umiarkowanie trudnych, a w części <i>rozumienie słuchanego tekstu</i> było najtrudniejsze.						
Podpunkt 1.4. <i>Low temperatures are the main problem for film makers in the Arctic</i> okazał się najtrudniejszy (współczynnik łatwości 0,32). Z wysłuchanego w nagraniu wywiadu należało wychwycić zdanie <i>Although it's really cold and conditions are extreme, it's actually the waiting that becomes the hardest part of working there</i> , które zawierało kluczową informację dotyczącą tego punktu. Prawdopodobnie uczniowie słysząc słowa <i>really cold</i> oraz <i>extreme conditions</i> uznawali to za potwierdzenie, że niskie temperatury są głównym problemem. Zrozumienie tego zdania było ponadto utrudnione przez zastosowanie słów <i>although</i> i <i>actually</i> , które są wykorzystywane szczególnie w tworzeniu zdań złożonych. Słowo <i>actually</i> jest nazywane tzw. <i>false friend</i> , ponieważ jest podobne do polskiego słowa „aktualnie”, a znaczy coś innego – „właściwie”. To słowo w zdaniu określało, co naprawdę stanowi problem (czekanie), a więc umożliwiało ocenę prawdziwości zdania.						
Podpunkt 1.1. był również umiarkowanie trudny (współczynnik łatwości 0,66) dla zdających. Uczniowie mieli ocenić prawdziwość zdania <i>Sarah first went to the Arctic to make a film for TV</i> , a więc zrozumieć, co robiła Sarah podczas swojego pierwszego pobytu w Arktyce. W tekście pojawiła się informacja, że naukowcy mieli wtedy aparat fotograficzny (<i>camera</i>) i robili zdjęcia (<i>We...started taking pictures</i>). Słowo <i>camera</i> oznacza aparat fotograficzny, lecz również może oznaczać kamerę, więc dopiero drugie zdanie wyjaśniło, że naukowcy nie robili filmu, tylko zdjęcia, co oznacza, że zdanie 1.1. było nieprawdziwe.						
Zadanie 1.2. (współczynnik łatwości 0,59) sprawiło zdającym również nieco problemów, ponieważ nie potrafili wychwycić z wypowiedzi chronologii zdarzeń w tekście, a przez to nie						

potrafili ocenić prawdziwości zdania *Sarah made some wildlife films before filming Arctic Tale*. Z tekstu wynikało, że film powstał po piętnastu latach pracy Sary w Arktyce i nakręceniu wcześniej wielu filmów, które są często pokazywane na kanale Discovery.

Zadanie 2. (5 pkt)

Zadanie składało się z pięciu punktów. Po wysłuchaniu pięciu wiadomości należało dopasować do każdej jeden nagłówek spośród sześciu podanych w zadaniu. Jedno zadanie zostało podane dodatkowo i nie pasowało do żadnej wiadomości.

Wskaźnik łatwości zadania dla ogółu zdających		Wskaźnik łatwości zadania				
		LO	LP	T		
0,78		0,84	0,63	0,70		
Sprawdzane umiejętności						
Określenie głównej myśli tekstu (II. 1 a)						
Lp.	Oceniane czynności	Liczba pkt	Łatwość czynności			
			Ogółem	LO	LP	T
1.	Zdający określa główną myśl tekstu.	1	0,74	0,82	0,56	0,64
2.		1	0,80	0,86	0,63	0,73
3.		1	0,67	0,74	0,49	0,57
4.		1	0,89	0,92	0,80	0,85
5.		1	0,79	0,85	0,64	0,72
Komentarz						
Zadanie to należało do łatwych, a w części <i>rozumienie słuchanego tekstu</i> było najłatwiejsze. Najtrudniejsze (współczynnik łatwości 0,67) okazało się dopasowanie nagłówka <i>Criminal in trouble</i> do tekstu <i>A man who broke into a luxurious apartment was trapped in a lift for 11 hours. When the lift stopped between floors...</i> Kluczowa informacja (<i>A man who broke into a luxurious apartment...</i>) pojawiała się na początku tekstu i uczniowie czasami nie zwracali na nią uwagi.						

Zadanie 3. (5 pkt)

Zadanie było oparte na tekście dotyczącym zakupów przez Internet. Po jego wysłuchaniu należało dokończyć podane zdania, wybierając jedną z trzech możliwości A, B lub C.

Wskaźnik łatwości zadania dla ogółu zdających		Wskaźnik łatwości zadania				
		LO	LP	T		
0,65		0,74	0,47	0,54		
Sprawdzana umiejętność						
Selekcjonowanie informacji (standard II.1.d)						
Lp.	Oceniane czynności	Liczba pkt	Łatwość czynności			
			Ogółem	LO	LP	T
1.	Zdający selekcjonuje informacje.	1	0,84	0,90	0,74	0,77
2.		1	0,74	0,81	0,62	0,65
3.		1	0,74	0,82	0,59	0,64
4.		1	0,57	0,67	0,41	0,44
5.		1	0,51	0,62	0,30	0,36
Komentarz						
Zadanie to należało do umiarkowanie trudnych. Trudniejszym zadaniem był punkt 3.1 (współczynnik łatwości 0,69) <i>The speaker decided to buy the book online because....</i> Zdający mieli zdecydować, jaki był powód zakupu książek przez Internet: czy dlatego, że książki nie było w księgarniach, czy też dlatego, że osoba mówiąca chciała oszczędzić pieniądze, czy dlatego, że przyjaciel polecił mu dobry sklep internetowy. W tekście nagrania występowało						

słowo *recommend*, które również zastosowano w dystraktorze. Słabsi uczniowie wybierali ten dystraktor, ponieważ rozpoznawali słowo występujące w nagraniu.

Drugim nieco trudniejszym zadaniem (współczynnik łatwości 0,64) był punkt 3.2. *When the speaker was shopping online, he....* Dystraktory były dobrze umocowane w tekście, to znaczy wykorzystywały słowa, które występowały również w nagraniu (*decided, grandson*), co odciągało uwagę zdających od poprawnej odpowiedzi.

Zadanie 3.4. również sprawiło zdającym problem. Uczniowie często wybierali dystraktor *he found a mistake in his postcode*, ponieważ w tekście była mowa o błędzie w kodzie pocztowym, ale wykrytym przez pracowników księgarni, a nie autora wypowiedzi.

Najtrudniejszym zadaniem okazał się punkt 3.5. *When the postman brought the package, the speaker....* We właściwej odpowiedzi użyto nieco trudniejszego słowa *discount*, które w tekście było opisane przez wyrażenie *pay 10% less*. W dystraktorach, które były często wybierane, użyto słowa *CD* i *free*, które występują w nagraniu.

Rozumienie pisanego tekstu obejmowało trzy zadania oparte na różnorodnych rodzajach tekstów (tekście publicystycznym, literackim i informacyjnym). Za rozwiązanie zadań maturzysta mógł uzyskać 20 punktów, co stanowiło 40% wszystkich punktów możliwych do zdobycia.

Zadanie 4. (7 pkt)

Po przeczytaniu podzielonego na siedem części tekstu na temat twórczości J. R. R. Tolkiena, należało dobrać właściwy nagłówek do fragmentów tekstu. Ósmy nagłówek został podany dodatkowo i nie pasował do żadnego fragmentu tekstu.

Wskaźnik łatwości zadania dla ogółu zdających		Wskaźnik łatwości zadania				
		LO	LP	T		
0,73		0,82	0,55	0,63		
Sprawdzana umiejętność						
Określenie głównej myśli poszczególnych części tekstu (II. 2 b)						
Lp.	Oceniane czynności	Liczba pkt	Łatwość czynności			
			Ogółem	LO	LP	T
1.	Zdający określa główną myśl poszczególnych części tekstu.	1	0,83	0,89	0,70	0,75
2.		1	0,73	0,81	0,54	0,61
3.		1	0,78	0,88	0,64	0,66
4.		1	0,67	0,77	0,45	0,54
5.		1	0,68	0,76	0,50	0,57
6.		1	0,72	0,80	0,52	0,62
7.		1	0,72	0,79	0,51	0,64
Komentarz						
Zadanie 4. należało do łatwych. Jednakże dwa punkty spośród siedmiu sprawiły zdającym kłopot. W zadaniu 4.4. uczniowie zamiast nagłówka <i>What the readers wished for</i> wybierali nagłówek <i>The first edition</i> , prawdopodobnie kierując się słowem <i>first</i> , które wystąpiło zarówno w tekście, jak i w nagłówku. W zadaniu 4.5. użyto wyrażenie <i>received excellent reviews</i> , które należało skojarzyć z nagłówkiem <i>Successful adaptations</i> . Jeżeli zdający nie rozumiał tego wyrażenia, to nie wybierał właściwego nagłówka.						

Zadanie 5. (6 pkt)

Po przeczytaniu fragmentu książki Sandry Cisneros pod tytułem *The House on Mango Street*, należało ocenić, które ze zdań podanych w zadaniu były prawdziwe, a które fałszywe.

Wskaźnik łatwości zadania dla ogółu zdających		Wskaźnik łatwości zadania				
		LO	LP	T		
0,73		0,78	0,63	0,66		
Sprawdzane umiejętności						
Stwierdzenie, czy tekst zawiera określone informacje (standard II.1.c)						
Określenie głównej myśli tekstu (standard II.2.a)						
Lp.	Oceniane czynności	Liczba pkt	Łatwość czynności			
			Ogółem	LO	LP	T
1.	Zdający określa główną myśl tekstu.	1	0,64	0,66	0,60	0,62
2.	Zdający stwierdza, czy tekst zawiera określone informacje.	1	0,80	0,86	0,69	0,71
3.		1	0,63	0,71	0,47	0,53
4.		1	0,81	0,85	0,70	0,75
5.		1	0,82	0,86	0,76	0,77
6.		1	0,69	0,76	0,54	0,59
Komentarz						
Zdanie 5.1. (<i>The family had grown by the time they moved to Mango Street</i>) należało do zadań umiarkowanie trudnych ze względu na zastosowanie czasu Past Perfect. Zdający, by ocenić prawdziwość zdania, musiał zrozumieć, że rodzina powiększyła się, zanim przeprowadziła się na ulicę Mango. Konstrukcja Past Perfect, jako bardziej zaawansowana na poziomie podstawowym, jest zazwyczaj wprowadzana w ostatnim roku nauki języka angielskiego.						
Zadanie 5.3. (<i>The family dreamt of living in the country</i>) było również nieco trudniejsze. Aby w sposób właściwy ocenić jego prawdziwość, należało zrozumieć fragment tekstu kończący się zdaniem <i>It would be within town limits but it would look like a big country house</i> . Okazało się, że dla wielu uczniów było to zdanie trudne.						
Ostatnim trudniejszym zadaniem był podpunkt 5.6. (<i>The narrator believes her parents' promises of a better place to live after the Mango Street</i>), który zawierał nieprawdziwą informację. Zdanie to nawiązywało do ostatniego akapitu tekstu, w którym wystąpiły dwa ciekawe sformułowania: <i>For the time being</i> i <i>Temporary</i> , które w połączeniu z informacją <i>But I've stopped really counting on it. I know how those things go</i> umożliwiało ocenę prawdziwości zdania.						

Zadanie 6. (7 pkt)

Po przeczytaniu fragmentu pod tytułem *Simon's Story* należało dokończyć podane zdania przez wybranie jednej z czterech możliwości A, B, C lub D.

Wskaźnik łatwości zadania dla ogółu zdających		Wskaźnik łatwości zadania				
		LO	LP	T		
0,69		0,78	0,50	0,56		
Sprawdzane umiejętności						
Selekcjonowanie informacji (standard II.1.d)						
Określenie intencji autora tekstu (II. 2. e)						
Lp.	Oceniane czynności	Liczba pkt	Łatwość czynności			
			Ogółem	LO	LP	T
1.	Zdający selekcjonuje informacje.	1	0,59	0,70	0,39	0,43
2.		1	0,75	0,84	0,57	0,64
3.		1	0,48	0,57	0,28	0,36
4.		1	0,72	0,83	0,52	0,58
5.		1	0,78	0,87	0,62	0,67
6.		1	0,72	0,82	0,51	0,59
7.	Zdający określa intencję autora tekstu.	1	0,75	0,84	0,59	0,65
Komentarz						
<p>Najtrudniejsze okazały się zadania 6.1. i 6.3. (odpowiednio współczynnik łatwości 0,59 i 0,48). W przypadku pierwszego zadania, które rozpoczynało się od słów <i>Both Cheryl Cole and Simon Reeve</i> należało wykluczyć nieprawdziwe dystraktory, porównując zawarte w nich informacje z tekstem. W pierwszym fragmencie tekstu znajdowały się poszukiwane informacje. Wymienione osoby nie pracowały w tym samym programie, nie złapały malarii w trakcie pracy (jedynie Simon pracował, Cheryl była na wakacjach), a beztroska była błędem jedynie Simona, ponieważ Cheryl zadbała o ochronę swojego zdrowia. Jedynym punktem wspólnym dla Simona i Cheryl było opowiadanie o swojej chorobie publicznie i to była prawdziwa odpowiedź, którą należało zaznaczyć (<i>decided to talk about their illness.</i>)</p> <p>W punkcie 6.3. natomiast (<i>Simon thinks he got infected...</i>) należało ocenić, w jakich okolicznościach Simon się rozchorował. Uczniowie często wskazywali odpowiedź <i>while having a pizza in a restaurant</i>, podczas gdy prawdziwą odpowiedzią było <i>during his stay in Gabon</i> (podczas pobytu w Gabonie). W restauracji Simon poczuł objawy choroby, a nie został zainfekowany.</p>						

Wypowiedź pisemna obejmowała napisanie wiadomości (krótka forma użytkowa) bez określenia limitu słów oraz listu (dłuższa forma użytkowa) w granicach 120-150 słów. Za tę część egzaminu maturzysta mógł zdobyć 15 punktów, co stanowiło 30% punktów możliwych do uzyskania.

Krótka forma użytkowa

Treść zadania:

Zadanie 7. (5 pkt)

Jesteś na kursie językowym za granicą. Napisz wiadomość do kolegi/koleżanki.

- Poinformuj o odwołaniu meczu, w którym mieliście wziąć udział po południu.
- Napisz, dlaczego mecz się nie odbędzie.
- Poproś o przekazanie wiadomości o odwołaniu meczu pozostałym kolegom/koleżankom.
- Zaproponuj sposób wspólnego spędzenia popołudnia.

Podpisz się jako XYZ. W zadaniu nie jest określony limit słów. Oceniana jest umiejętność zwięzłego przekazu informacji określonych w poleceniu (4 punkty) i poprawność językowa (1 punkt).

Wskaźnik łatwości wypracowania dla ogółu			Wskaźnik łatwości wypracowania				
			LO	LP	T		
0,73			0,82	0,56	0,62		
Sprawdzane umiejętności							
Uzyskiwanie, udzielanie, przekazywanie lub odmawianie informacji, wyjaśnień, pozwoleń (IV.2 b)							
Poprawne stosowanie środków leksykalno-gramatycznych, adekwatnie do ich funkcji (III.2 e)							
Lp.	Oceniane kryteria		Liczba pkt	Łatwość czynności			
				Ogółem	LO	LP	T
1.	Treść	Informacja 1	1	0,65	0,73	0,47	0,54
2.		Informacja 2	1	0,80	0,87	0,66	0,72
3.		Informacja 3	1	0,71	0,81	0,50	0,60
4.		Informacja 4	1	0,84	0,90	0,76	0,76
5.	Treść	suma	4	0,75	0,83	0,60	0,66
6.	Poprawność językowa		1	0,64	0,76	0,40	0,49
Przykładowa praca maturzysty							
Kate, we will not play our football match today in the afternoon. There's no match today at all. Our goalkeeper got sick. Pass the information about the match to the others. Would you like to go to the cinema with me instead? Yours XYZ							
Komentarz do pracy							
Uczeń zrealizował wszystkie elementy polecenia i uzyskał cztery punkty za informacje. Napisał wiadomość zawierającą 43 słowa i nie popełnił błędów. Za poprawność językową uzyskał 1 punkt. W sumie egzaminator przyznał zdającemu 5 punktów za to zadanie.							
Przykładowe poprawne rozwiązania							
Informacja 1. There won't be a match we were going to play. Our volleyball match is cancelled.							
Informacja 2. It is raining. Our coach had an accident. The other team has not returned ✓abroad.							

Informacja 3.

Tell all our friends that we not play the match in the afternoon.

Phone others the match won't happen today.

Informacja 4.

Why don't we go to the cinema at 4 pm instead?

How about going to the swimming pool in the evening?

Komentarz

Zadanie to znalazło się w obrębie zadań łatwych. Egzaminatorzy oceniali przekaz czterech informacji oraz poprawność językową. Najtrudniejsza okazała się informacja pierwsza, w podaniu której należało poinformować adresata o odwołaniu meczu, w którym zdający miał wziąć udział po południu. Najczęściej uczniowie nie wiedzieli, jak sobie poradzić z wyrażeniem „odwołanie meczu”. Stosowali słowa, które zaburzały przekaz komunikatu (*match is deleted/closed/failed*). Starali się też układać zdania złożone, które komplikowały gramatykę zdania i przez to tworzyli zdania o zupełnie innym znaczeniu. Umiejętność stosowania struktur leksykalno-gramatycznych, niestety, również okazała się umiarkowanie trudna. Błędy językowe, które popełniali maturzyści, sprawiały, że w wielu wypadkach nie można było zaliczyć informacji. Błędy dotyczyły pisowni wyrazów, stosowania czasów gramatycznych, przyimków, szyku zdania, kolokacji, polonizmów, itp.

Błędy dotyczące realizacji informacji**Informacja 1.**

Brak informacji o odwołaniu meczu

We don't go to match (because I must do shopping).

The match didn't start.

Podanie informacji niezgodnej z poleceniem.

This pitch is close (boisko jest blisko).

Zakłócenie komunikacji

The match is deleted.

The match is stayed.

Informacja 2.

Brak logicznego powodu odwołania meczu

I'm sick I can't play.

I must go to hospital because my father broke his leg. I don't go to match.

Zakłócenie komunikacji

He won't ✓today because our trener is sick.

The match isn't ✓because ✓refugee have a flu.

Informacja 3.

Podanie informacji niezgodnej z poleceniem

We have to say this information ✓everyone.

Zakłócenie komunikacji

Please this information give ✓a team.

I asked you that will say other boys✓✓.

Informacja 4.

Brak propozycji wspólnego spędzenia czasu

Go to the cinema.

Zakłócenie komunikacji

We can do some other✓ in the afternoon.

Typowe błędy językowe

Błędne formy czasownikowe

I doesn't likes...

I writing...

Do you can go with me?

We can't playing football.

We mustn't to play the match.

You must sent.....

Polonizmy

I'd like that you come to ✓cinema.

Play in football.

Błąd szyku wyrazów

Tell this information Kasia.

Say✓ it our friends.

Mylenie czasów gramatycznych

The match was don't make...

The match was deleted.

Brak zaimka *It* przy określaniu pogody

Because ✓ is raining....

✓ Is cold and cloudy...

Brak czasownika

He won't ✓today because our trainer is sick.

This champions wouldn't✓ because the gim is close today.

The match today wasn't✓.

Użycie nieprawidłowych przyimków

on/at July

at/in Monday

at the evening/afternoon

good from

Użycie nieprawidłowych słów zakłócających komunikację

much (mech, mach, meatch) zamiast match

wont zamiast want

refuje, judge zamiast referee

your zamiast yours

your's zamiast yours

bed zamiast bad

couch zamiast coach

Błędy ortograficzne

becouse, You (duża litera), mayby, weder

Dłuższa forma użytkowa

Zadanie 8. (10 pkt)

Po egzaminie maturalnym razem z kolegami organizujesz spotkanie uczniów swojej klasy z nauczycielami. Napisz list do Anglika, który uczył was kiedyś języka angielskiego. W swoim liście:

- poinformuj o zamiarze zorganizowania spotkania z nauczycielami i wspomnij, gdzie to spotkanie się odbędzie (inf. 1a, inf. 1b)
- zaproś na nie byłego nauczyciela i napisz, dlaczego zależy wam na jego obecności (inf. 2a, inf. 2b)
- przedstaw pomysł przygotowania albumu klasowego i zaproponuj nauczycielowi przysłanie zdjęć do tego albumu (inf. 3a, inf. 3b)
- poproś o potwierdzenie przybycia i zaoferuj pomoc w organizacji jego przyjazdu (inf. 4a, inf. 4b).

Pamiętaj o zachowaniu odpowiedniej formy listu. Nie umieszczaj żadnych adresów. Podpisz się jako XYZ. Długość listu powinna wynosić od 120 do 150 słów. Oceniana jest umiejętność pełnego przekazania informacji (4 punkty), forma (2 punkty), poprawność językowa (2 punkty) oraz bogactwo językowe (2 punkty).

Uwaga: jeśli praca będzie zawierać więcej niż 200 słów, otrzymasz za jej formę 0 punktów.

Wskaźnik łatwości wypracowania dla ogółu			Wskaźnik łatwości wypracowania				
			LO	LP	T		
0,70			0,79	0,51	0,58		
Sprawdzane umiejętności							
Uzyskiwanie, udzielanie, przekazywanie lub odmawianie informacji, wyjaśnień, pozwoleń (IV.2b)							
Wypowiadanie się w określonej formie z zachowaniem podanego limitu słów (III.2f)							
Znajomość prostych struktur leksykalno-gramatycznych umożliwiających formułowanie wypowiedzi (I.1)							
Poprawnie stosowanie środków leksykalno-gramatycznych, adekwatnie do ich funkcji (III.2e)							
Lp.	Oceniane kryteria		Liczba pkt	Łatwość czynności			
				Ogółem	LO	LP	T
7.	Treść	Informacja 1	1	0,80	0,88	0,69	0,72
8.		Informacja 2	1	0,81	0,89	0,68	0,72
9.		Informacja 3	1	0,76	0,84	0,60	0,66
10.		Informacja 4	1	0,70	0,79	0,52	0,59
11.	Treść - suma		4	0,77	0,85	0,62	0,67
12.	Forma		2	0,74	0,83	0,54	0,63
13.	Bogactwo językowe		2	0,60	0,70	0,41	0,48
14.	Poprawność językowa		2	0,61	0,73	0,37	0,44

Przykładowa praca maturzysty (w pracy podkreślono błędy językowe, które nie miały jednak wpływu na zaliczenie informacji przez egzaminatora):

Dear Mr Jones,

I hope you are fine. I'm writing to you because me and my friends are organizing a party for students and teachers. It will be on April 25th in Café Amor in the city centre.

I would like to invite you to the party. We all hope you will come because you were our favourite teacher.

We are planning to make a class album. We want to have pictures of all students and teachers in different situations. Do you have any pictures of our class? Can you send them to me?

Please, let me know if you can come to the party. It will be really nice. If you need any help in organizing your trip to Poland just let me know. We can help you with booking the flight or finding a nice hotel.

I look forward to hearing from you.

*Yours sincerely
XYZ*

Komentarz do pracy

Uczeń zrealizował wszystkie elementy polecenia i uzyskał cztery punkty za informacje. Za formę uzyskał 2 punkty. Za bogactwo językowe i poprawność językową uczeń otrzymał po 2 punkty. List zawiera 147 słów, a zdający nie popełnił błędów. W sumie egzaminator przyznał zdającemu 10 punktów za to zadanie.

Przykładowe poprawne rozwiązania

Informacja 1.

1(a) *We decided to make a meeting for students and teachers after aur exams.*

We are organizing ✓party for teachers..

1(b) *We decided that this meeting will be in ✓school.*

This party we organize in ✓new restaurant "Sofa", which is between ✓bank and hospital.

Informacja 2.

2(a) *We invite you at this meeting.*

We want to invint you.

Please come to this meeting.

2(b) *You are the best teacher in ✓school, which we graduated ✓.*

We want to thank you for our English lessons.

Informacja 3.

3(a) *I have an idea – I want to make an album with photos of our class.*

We think about making ✓class photo-book and we look for photos.

3(b) *Could you send some ✓your's pictures to this book?*

Why don't you send us your photoes?

Informacja 4.

4(a) *Call me if you decide to come.*

Will you be at this meeting? Please tell ✓the answer by the phone.

4(b) *We can buy fly tickets for you and book ✓hotel.*

You can stay in my house if you like.

Komentarz

Przekaz informacji

Zadanie 8. okazało się w tym roku łatwe dla zdających. W obrębie umiejętności pisania listu najłatwiejszą okazały się przekazanie informacji i zachowanie formy listu (współczynnik łatwości 0,77 i 0,74).

Stosunkowo najtrudniejszym punktem była prośba o potwierdzenie przybycia i oferta pomocy w organizacji przyjazdu nauczyciela. Najczęstszym powodem niezaliczenia informacji były błędy językowe zakłócające komunikatywny przekaz informacji.

Forma

Problemem, z którym zmierzili się w tym roku maturzyści było podjęcie decyzji, czy list do nauczyciela jest listem prywatny czy formalny. To zdający musiał podjąć tę decyzję i konsekwentnie zastosować odpowiednie zwroty.

Analiza prac wskazuje na to, że, maturzyści dobrze opanowali formę listu prywatnego. Pamiętali o użyciu pięciu elementów charakterystycznych dla listu: zwrotu grzecznościowego rozpoczynającego list, wstępu, rozwinięcia, zakończenia i zwrotu grzecznościowego kończącego list.

W przypadku listu formalnego, jak w latach poprzednich, dobranie właściwych zwrotów rozpoczynających i kończących list nie było dla maturzystów łatwe. Uczniowie, którzy mieli napisać list do swojego byłego nauczyciela i przyjęli konwencję listu formalnego, czasami nielogicznie zaczynali list od zwrotu *Dear Sir/Madam*, który można stosować tylko wtedy, kiedy nie znamy nazwiska osoby, do której trafi nasz list. W liście nie wiedzieli, jaką przyjąć formę grzecznościową, pisząc „Czy może Pani...” czy też „Chcemy zaprosić Pana...”. Okazało się że stosowanie tak wydawałoby się powszechnej formy *you* nie jest dla wielu uczniów jasne. Zdarzało się również, że do zwrotu rozpoczynającego list formalny typu *Dear Madam/Dear Mr Jones* dobierali zwrot kończący list zaczerpnięty z listu prywatnego *See you soon*.

Bogactwo językowe

Dla tegorocznych maturzystów kryterium to okazało się umiarkowanie trudne. Zadanie było tak zaplanowane, żeby maturzysta mógł się wykazać znajomością różnych konstrukcji, np. zwrotów określających przyszłość, zwrotów dotyczących zapraszania, wyrażania prośb, itp. Dzięki temu zdający mieli możliwość zaprezentowania szerokiego wachlarza umiejętności językowych.

Błędy dotyczące realizacji informacji

Informacja 1.

Informacja niezgodna z poleceniem.

1(a) *We had a meeting with our teachers.*

I inform ✓✓organize ✓meet with teacher.

1(b) *This meeting were in restaurant “Silver”.*

I would like to invite you on our meeting with ✓staff teaching in our school at 9 p.m.

Zakłócenie komunikacji.

1(a) *We are meeting absolwents.*

1(b) *The party was be in ✓restauration.*

Informacja 2.

Informacja niezgodna z poleceniem.

2(a) *I won't invite you.*

I'm writing to complain about the invitation.

Zakłócenie komunikacji.

2(a) *I would ✓invite myster.*

We want to invent you.

2(b) *We remember and took about past good time and little joking, for fun.*

Informacja 3.

Informacja niezgodna z poleceniem.

3(a) *I will do a albums class.*

3(b) *All students propose you make a picture from ✓album.*

Could you send my some photographs from this class album?

Zakłócenie komunikacji.

3(a) *We are made ✓album class.*

I should to make a photo album.

3(b) *Maybe do you send my your picture to the book?*

Informacja 4.

Informacja niezgodna z poleceniem.

4(a) *How do you can ✓will be getting there?*

Zakłócenie komunikacji.

4(a) *I propose a confirm to be.*

Will you arrived?

4(b) *Very nice is a help with organize your arrive.*

I organize to help ✓of ✓transport.

Błędy dotyczące formy w zadaniu 8.

Niewłaściwy zwrot rozpoczynający list: *Dear Sir Jones* lub *Mr Steve!*

Nieczytelny zwrot grzecznościowy na zakończenie listu: *I waiting forward from Sir, Your fainfully*

Niekonsekwentnie dobrane zwroty rozpoczynające i kończące list: *Dear Sir, ...See you soon.*

Niewłaściwy sposób zwracania się do nauczyciela *Can Sir come ..., I want to invite Mr. to...*

Pisownie zaimka *you/your/our/ours* z dużej litery.

Typowe błędy językowe

Niewłaściwa forma czasownika

I want invite you.

You can sleeping...

Niewłaściwy przyimek

I write for you...

Invite on a meeting

I'm waiting from you

I and friends with ✓class....

Stosowanie polonizmów

We very like you.

Come on a meeting

We have got hope.

do/make a party

Zaburzenia w tworzeniu zdań czasowych

When you will have problems...

I will wait when you arrived

Błędy w stosowaniu zaimków/przymiotników dzierżawczych

A meeting with ours teachers

send me your's photo

people with ours class

Użycie polskich słów

absolwents

Użycie rzeczowników zamiast czasowników

Could you confirmation?

We would like invitation...

I can reservation ...

We can organization...

Użycie nieprawidłowych słów zakłócających komunikację

please zamiast ask (I please you to write to me zamiast I ask you to write to me)

organization zamiast organize (I'm organization a party for you)

you zamiast your (You sincerely)

invent zamiast invite (I want to invent you to our meet)

learn zamiast teach (You learned us english in school)

Błędy ortograficzne

becouse, sincefully, faitfully, ples, writte, gratefull, foto, kennot, ticer, tither

Podsumowanie

Sprawność	Wskaźnik łatwości dla ogółu	Wskaźnik łatwości wg typu szkoły				
		LO	LP	LU	T	TU
Rozumienie ze słuchu	0,69	0,75	0,54	0,44	0,60	0,44
Rozumienie tekstu czytanego	0,72	0,79	0,55	0,42	0,61	0,40
Wypowiedź pisemna	0,71	0,80	0,53	0,22	0,59	0,23

Ogólna analiza egzaminu maturalnego z języka angielskiego na poziomie podstawowym wskazuje, że chociaż opanowanie sprawności językowych jest w miarę wyrównane, to w tym roku można zauważyć nieco wyższy poziom sprawności rozumienia tekstu czytanego, najslabszy natomiast - sprawności rozumienia ze słuchu.

Poziom rozszerzony - część I

Część I egzaminu na poziomie rozszerzonym testowała umiejętność stosowania struktur leksykalno-gramatycznych oraz umiejętność napisania samodzielnej wypowiedzi pisemnej. *Stosowanie struktur leksykalno-gramatycznych* zawierało dwa zadania, z których pierwsze było oparte na tekście związanym z tematem katalogowym: „Kultura”. Drugie zadanie oparte było na odrębnych zdaniach, które nie były powiązane wspólnym tematem. Zdający mieli 120 minut na wykonanie zadań w tej części egzaminu i mogli uzyskać 23 punkty, co stanowiło 46% punktów możliwych do zdobycia.

Zadanie 1. (2,5 pkt)

Zadanie oparte było na tekście informacyjnym dotyczącym honorowych tytułów uniwersyteckich przyznawanych celebrytom. Należało uzupełnić luki wyrazem pochodzącym od słowa podanego w nawiasie (słowotwórstwo). Wymagano pełnej poprawności ortograficznej wpisywanych wyrazów. Prawidłowe przekształcenie wyrazów wymagało zrozumienia tekstu oraz rozpoznania związków pomiędzy poszczególnymi jego częściami. Zadanie składało się z pięciu podpunktów (0,5 punktu za każdą poprawną odpowiedź).

Wskaźnik łatwości zadania dla ogółu zdających		Wskaźnik łatwości zadania				
		LO	LP	T		
0,41		0,43	0,28	0,32		
Sprawdzana umiejętność						
Stosowanie zmian struktur leksykalno-gramatycznych, rejestru, stylu lub formy tekstu (standard V.2.b)						
Lp.	Oceniane czynności	Liczba pkt	Łatwość czynności			
			Ogółem	LO	LP	T
6.	Zdający stosuje zmiany struktur leksykalno-gramatycznych	0,5	0,30	0,31	0,17	0,20
7.		0,5	0,15	0,17	0,06	0,07
8.		0,5	0,85	0,86	0,72	0,78
9.		0,5	0,15	0,16	0,03	0,12
10.		0,5	0,62	0,64	0,44	0,41
Komentarz						
Zadanie było trudne. Najtrudniejszymi zadaniami były punkty 1.2. oraz 1.4., w których należało przekształcić słowa <i>deep</i> i <i>cover</i> na, odpowiednio, <i>deepen</i> i <i>coverage</i> . Błędne odpowiedzi (<i>endeep</i> , <i>deeping</i> , <i>covers</i> , <i>coveration</i>) pokazały, że zdający nie znali reguł słowotwórczych lub nie zrozumieli kontekstu, w którym nowe słowo miało się pojawić. Podobnie było w przypadku zadań 1.1. i 1.5., które były łatwiejsze dla maturzystów. Słowa do przekształcenia (<i>foolish</i> i <i>glamour</i>) miały być przekształcone na <i>foolishness</i> i <i>glamorous</i> , a tymczasem uczniowie stosowali nieistniejące słowa <i>foolment</i> , <i>foolishment</i> i <i>glamourable</i> . Czasami przyczyną nie zaliczenia podanego słowa były błędy ortograficzne.						

Zadanie 2. (2,5 pkt)

Zadanie polegało na dokonaniu transformacji pięciu podanych zdań. Należało zachować znaczenie zdania wyjściowego i nie można było zmieniać podanych do wykorzystania słów. Zdający mógł uzyskać 0,5 punktu za każdą poprawną odpowiedź. Wymagana była pełna poprawność ortograficzna odpowiedzi zdającego.

Wskaźnik łatwości zadania dla ogółu zdających		Wskaźnik łatwości zadania				
		LO	LP	T		
0,29		0,31	0,12	0,19		
Sprawdzana umiejętność						
Stosowanie zmian struktur leksykalno-gramatycznych, rejestru, stylu lub formy tekstu (standard V.2.b)						
Lp.	Oceniane czynności	Liczba pkt	Łatwość czynności			
			Ogółem	LO	LP	T
6.	Zdający stosuje zmiany struktur leksykalno-gramatycznych	0,5	0,18	0,19	0,03	0,10
7.		0,5	0,20	0,22	0,06	0,05
8.		0,5	0,21	0,22	0,08	0,16
9.		0,5	0,71	0,72	0,44	0,57
10.		0,5	0,17	0,19	0,00	0,04
Komentarz						
<p>Najtrudniejszy okazał się podpunkt 2.5., w którym należało przekształcić zdanie <i>Perhaps he didn't see her at the party</i>. Wymagany zwrot <i>He may not have seen her...</i> nieoczekiwanie okazał się dla zdających bardzo trudny (wskaźnik łatwości zadania 0,17). Uczniowie stosowali przeróżne nieistniejące rozwiązania typu <i>He may not had seen her</i>.</p> <p>Równie trudne okazały się zdania 2.1., 2.2. i 2.5. W zadaniu 2.1. uczniowie zapominali, że po zwrocie <i>the moment...</i> nie powinno się stosować czasu przyszłego. W zadaniu 2.2. stosowali niewłaściwą kolokację ze słowem <i>apart</i>, po którym powinni użyć przyimka <i>from</i>. W punkcie 2.3. nie znali zwrotu <i>get away with</i> oznaczającego „uniknąć” i stosowali wyrażenia o innym znaczeniu, jak na przykład <i>give away</i> (wydać kogoś) czy niepoprawnego <i>would get away of</i>.</p>						

Wypowiedź pisemna obejmowała napisanie opisu, opowiadania lub rozprawki w granicach 200 - 250 słów. Oceniano następujące elementy: treść (5 punktów), kompozycja (4 punkty), bogactwo językowe (5 punktów) oraz poprawność językowa (4 punkty). Za tę część egzaminu maturzysta mógł zdobyć 18 punktów, co stanowiło 36% punktów możliwych do uzyskania.

Zadanie 3. (18 pkt)

Zadaniem zdającego było sformułowanie wypowiedzi pisemnej na jeden z trzech tematów (do wyboru przez zdającego).

1. Coraz częściej organizowane są imprezy masowe na świeżym powietrzu, mające przybliżyć publiczności ważne wydarzenia historyczne. **Opisz** taką imprezę, odnosząc się do jej walorów edukacyjnych oraz sposobu zapewnienia bezpieczeństwa uczestnikom.
2. Napisz **opowiadanie** o zawodach sportowych, w trakcie których osoba z publiczności przypadkowo spowodowała sytuację niebezpieczną dla zawodników.
3. Niektóre szkoły średnie pozwalają uczniom zdecydować, których przedmiotów będą się uczyć w klasie maturalnej. Napisz **rozprawkę**, w której przedstawisz wady i zalety takiego rozwiązania.

Uwaga: jeśli praca będzie zawierać więcej niż 300 słów, otrzymasz za jej kompozycję 0 punktów.

Wskaźnik łatwości zadania dla ogółu zdających	Wskaźnik łatwości zadania		
	LO	LP	T
0,73	0,74	0,62	0,61

Sprawdzane umiejętności

Tworzenie tekstu w postaci dłuższej wypowiedzi pisemnej uwzględniającej:

1. opisywanie ludzi, przedmiotów, miejsc, zjawisk, czynności (Standard III. 2 a) – Temat 1.
 2. relacjonowanie wydarzeń (Standard III. 2 b) – Temat 2.
 3. przedstawianie i uzasadnianie opinii własnych i innych osób (Standard III. 2 d) - Temat 3.
- Wypowiadanie się w określonej formie z zachowaniem podanego limitu słów (Standard III. 2 f)

Znajomość różnorodnych struktur leksykalno-gramatycznych umożliwiających formułowanie wypowiedzi (Standard I. 1)

Poprawne stosowanie środków leksykalno-gramatycznych, adekwatnie do ich funkcji (Standard III. 2 e)

Lp.	Oceniane czynności	Liczba pkt	Łatwość czynności			
			Ogółem	LO	LP	T
6.	Zdający tworzy tekst w postaci dłuższej wypowiedzi pisemnej uwzględniającej: a. opisywanie ludzi, przedmiotów, miejsc, zjawisk, czynności (opis) b. relacjonowanie wydarzeń (opowiadanie) c. przedstawianie i uzasadnianie opinii własnych i innych osób (rozprawka)	5	0,83	0,84	0,74	0,74
7.	Zdający wypowiada się w określonej formie z zachowaniem podanego limitu słów	4	0,84	0,86	0,79	0,72
8.	Zdający zna różnorodne struktury leksykalno-gramatyczne umożliwiające formułowanie wypowiedzi	5	0,65	0,67	0,53	0,56
9.	Zdający poprawnie stosuje środki leksykalno-gramatyczne, adekwatnie do ich funkcji	4	0,57	0,59	0,40	0,39

Komentarz

Analiza poszczególnych typów wypracowań, które wystąpiły na egzaminie (opis, opowiadanie i rozprawka,) wskazuje na to, że zdający nadal najczęściej wybierali rozprawkę (ok 61,7% zdających), w drugiej kolejności - opowiadanie (ok. 31,4%). Najmniej popularnym tematem okazał się być opis (ok. 3,4% zdających). Najwyższe wyniki uczniowie osiągnęli w rozprawce (wartość współczynnika łatwości 0,75), która w tym roku we wszystkich kryteriach oceniania miała najlepsze wskaźniki. Najtrudniejszym kryterium oceniania wypowiedzi pisemnych była, jak zawsze, poprawność językowa.

W opowiadaniu treść została oceniona równie wysoko, co treść rozprawki. Uczniowie mieli bardzo interesujące pomysły na realizację niezwykłego tematu, jakim było niebezpieczne dla zawodników wydarzenie, które było przypadkowo spowodowane przez osobę z publiczności w trakcie zawodów sportowych. Temat z pewnością był bardziej popularny wśród chłopców,

którzy mogli się wykazać swoją wiedzą najczęściej na temat świata piłkarskiego, ulubionych drużyn i piłkarzy. W tych pracach widać było realne sytuacje i wydarzenia znane z prasy (np. rzucenie przedmiotem w piłkarza, kibice wbiegający na boisko). W innych, mniej udanych, zdający opisywali omdlenia widza na trasie wyścigu, bądź zapalenie zapalki i pożar na trybunach stadionu.

Opis masowej imprezy związanej z ważnym wydarzeniem historycznym był dla uczniów najtrudniejszym zadaniem, co związane było z niewłaściwym odczytaniem tematu. Zamiast opisywać widzianą lub fikcyjną imprezę, zdający pisali, jak taka impreza powinna być zorganizowana, co powodowało obniżenie punktacji. Takie błędne rozumienie tematu niestety powtarza się z ubiegłego roku. Widać więc, że aby z sukcesem wywiązać się z tego zadania, należy wiedzieć, na czym polega opis. W kryteriach zapisanych w *Informatorze* występuje zapis „zdający przedstawia istotne informacje na temat opisywanej osoby/miejsca/zdarzenia”, co wskazuje na to, że nie oczekujemy hipotetycznych rozważań, ale opisu konkretnego miejsca, osoby czy zdarzenia.

Problemy w realizacji tematu

Opis

- maturzyści opisywali gry komputerowe, nie mające nic wspólnego z wydarzeniami historycznymi,
- zdający nie uwzględniali elementu edukacyjnego takich imprez, bądź sposobu zapewnienia bezpieczeństwa uczestnikom.

Opowiadanie

- zdający zmieniali jeden z wymaganych elementów tematu, np. pisali o wydarzeniu wywołanym nie przypadkowo, ale celowo, przez jednego z widzów (np. zamachowca),
- sytuacja, którą przypadkowo spowodował widz w opowiadaniach maturalnych była niebezpieczna dla publiczności, a nie dla zawodników.

Rozprawka

- rozprawka czasami nie zawierała wszystkich elementów tematu, np. wybór przedmiotów nie dotyczył klasy maturalnej,
- zdający nie potrafili trafnie określić klasy maturalnej i nie stosowali terminów takich, jak *last class of the secondary school* czy też *final year*.

Komentarz dotyczący kompozycji

Kompozycja rozprawki (temat 3) jest najlepiej opanowana w porównaniu z kompozycją opisu lub opowiadania. Zdający starają się wyróżnić części pracy, zarysowują tematykę we wstępie i porządkują argumenty w odrębnych akapitach. Czasami tylko zdający nie zachowywali proporcji między częściami pracy (np. nadmiernie rozbudowany wstęp i nieproporcjonalnie krótkie zakończenie).

Komentarz dotyczący bogactwa językowego

- w opisie imprezy masowej rzadko stosowano słownictwo na poziomie zaawansowanym i dlatego współczynnik łatwości tego kryterium był najniższy (0,61) w stosunku do rozprawki (0,66) i opowiadania (0,64),
- coraz rzadziej zauważane były przypadki stosowania stylu nieformalnego w rozprawce (skrót, zwroty kolokwialne),
- błędnie stosowane struktury gramatyczne z zakresu poziomu rozszerzonego uniemożliwiały egzaminatorowi wzięcie ich pod uwagę przy analizie pracy pod kątem bogactwa językowego.

Problemy dotyczące poprawności językowej

- rozprawka miała najwyższy współczynnik łatwości, to znaczy najwyższą punktację oceniania kryterium poprawności językowej (0,63). W przypadku opowiadania ten

współczynnik wyniósł 0,47, a w wypadku opisu - 0,42. Różnice są bardzo duże i nasuwają wniosek, że najlepiej przygotowani językowo uczniowie wybrali temat najtrudniejszy do napisania, rozprawkę. Słabsi językowo uczniowie wybierali opis lub opowiadanie. Niestety było to konsekwencją możliwości przystępowania do egzaminu maturalnego z języka angielskiego (i innych języków) na poziomie rozszerzonym bez konieczności osiągnięcia min. 30% punktów. To spowodowało, że do egzaminu przystępowali maturzyści, którzy nie mieli odpowiednio wysokich umiejętności językowych.

- błędy językowe – zazwyczaj wynikały ze stosowania polskiej składni, lub polskich zwrotów (np.: *one with the people; on the sport competition, by their own, many informations, the amount of high schools*, itp.), stosowanie wyrażen idiomatycznych zaczerpniętych z języka potocznego (*have butterflies in the stomach*),
- błędy ortograficzne (np.: *choise, adventeges, succes, lifes*, itp.),
- brak było znaków interpunkcyjnych po zwrotach typu: *However, On the other hand*, bądź błędy interpunkcyjne wynikające z zastosowania polskich zasad w języku angielskim (np.: *the place, where pupils...*; *he said: „Let’s steal the money”* itp.).

Przykładowe wypracowania

(W pracy nie podkreślono błędów i nie podano oceny poprawności językowej).

1. Opis

It was summer two years ago near Olsztyn. I cannot remember the exact date but I’m sure that it was the end of July 2010, 600 years from the great battle of Grunwald, one of the biggest victories in the Polish history.

Preparations for the widely advertised reconstruction were long and surely quite costly but in the morning that day everything seemed to be ready. The military camps of both sides were set up (knights had spent a previous night in their tents) and fully-armoured soldiers were walking slowly between fascinated tourists. 100 meters away from the camps merchants were staying: jewellers and blacksmiths were loudly calling their possible customers and trying to sell highly overpriced goods. All these things were, I believe, quite helpful in education, mainly for kids. Looking at medieval times, almost “living” in front of you, could make everybody interested in past events and I do believe that a high number of visitors felt the need of historic knowledge just after coming home.

But most of visitors felt dissatisfied with the battle itself. It is impossible for 60 000 people to see anything all together on an open field. If it had taken place at a football stadium, every, even the shortest visitor would have been satisfied. But it would have been unattractive for television which broadcasted the reconstruction. Television however, did not show traffic jams on country roads and drivers who were trying to avoid them dangerously. Nobody controlled people’s luggage – everybody could bring whatever they wanted. Nobody cared about 60 000 people suffering from the sun and high temperature.

So next time I decide to see such an event I will be better prepared and less disappointed. But anyway I must recommend such events as an unforgettable adventure, not only for the participants but also for the spectators.

Komentarz do pracy

Praca zawiera wszystkie istotne elementy określone w poleceniu – opis wydarzenia (imprezy związanej z istotnym zdarzeniem historycznym), odniesienie do walorów edukacyjnych i opisanie sposobu zapewnienia (w tym wypadku raczej niezabezpieczenia) bezpieczeństwa. Zdający przedstawił kilka istotnych informacji na temat opisywanej imprezy (czas, miejsce, liczba uczestników). Opis jest logiczny, a w zakończeniu zdający przedstawił swoje opinie z uzasadnieniem. W sumie więc za treść egzaminator przyznał uczniowi 5 punktów.

W zakresie kompozycji egzaminator ocenił pracę na 0 punktów z powodu przekroczonej objętości (304 słowa).

Jeżeli chodzi o bogactwo językowe, to zdający użył struktury leksykalno-gramatyczne z pogranicza poziomu zaawansowanego i średniozaawansowanego, zachowując w miarę prawidłowy styl. W zakresie tego kryterium egzaminator ocenił pracę na 4 punkty.

2. Opowiadanie

(W pracy nie podkreślono błędów i nie podano oceny poprawności językowej).

Unexpected break

It was a warm Sunday, one of the most beautiful days in July. That president of our town organized a race and the prize was "The Cup of the President". The distance was 400 meters and the track was around the market place. There were many spectators, because in our dull as ditchwater town it was the most important sports event. Everybody gathered along the course of the race.

It was about 3 o'clock when the tournament started. The first twenty competitors appeared at the start. Only five of them were supposed to take part in the finals. After two semi-finals we had 10 competitors who were to run in the final race. Two women and eight men. The president shot in the air and the finals started. I knew that they would do their best. Suddenly one of the spectators, who was standing in the crowd along the track, lost his consciousness and collapsed on the track. The runners were too close and they were not able to pass by the lying figure so they all fell upon him. We tried to gather the runners and realized that one of them, a pretty fragile girl, was not moving. I called the ambulance. The doctor examined the girl and said that she fainted because of a broken leg.

And this was the end of the race for her. After a while the others finished the finals but we didn't have the heart for the tournament any more.

Komentarz do pracy

Opowiadanie zawiera wszystkie wymagane w poleceniu elementy – zdający opisał zawody sportowe, określa czas i miejsce akcji oraz osoby, ładnie opisuje okoliczności prowadzące do głównego wydarzenia, opisuje szczegółowo pechowy upadek (wydarzenie główne), a na końcu konsekwencje. Treść została oceniona na 5 punktów.

Kompozycja pracy, spójna i logiczna, została oceniona na 4 punkty.

Bogactwo językowe – umiejętności językowe (w zakresie struktur leksykalnych i gramatycznych) zdającego są na poziomie średniozaawansowanym. Styl pracy jest odpowiedni dla opowiadania. W sumie egzaminator ocenił pracę w zakresie tego kryterium na 4 punkty.

3. Rozprawka

(W pracy nie podkreślono błędów i nie podano oceny poprawności językowej).

We live in the world where people have to make some serious decisions when they are really young. Several high schools give their students an opportunity to choose which subjects they want to take in their senior year. It is an idea that has its advantages and disadvantages.

The first disadvantage is that once a student decides which subjects to take, there is no way back. Teenagers often change their minds, however. At one point they want to be lawyers, a second later they would like to be doctors to save people's lives.

Moreover, high school students are still very young. They are not mature enough to decide about something that is going to have a strong impact on their entire future.

On the other hand, this solution gives them a lot of freedom. Pupils are allowed to learn what they really like. If they can take subjects they are interested in, going to school becomes a real pleasure.

What is more, choosing subjects teaches them what the real world is like. In their future they will have to make a lot of hard decisions. Maybe school is the right place to show this truth to them.

Letting students decide which subjects they want to learn is risky. Teenagers are immature and cannot be careful enough choosing them. It also has good points such as the pleasure of

learning things they love, so maybe it is worth a try.

Komentarz do pracy

Powyższa praca zawiera wszystkie istotne elementy wymagane w poleceniu – omówienie argumentów za i przeciw stworzonej przez szkoły możliwości wybierania przedmiotów przez uczniów w klasie maturalnej. Teza wypracowania jest prawidłowa, ponieważ zakłada rozważenie dobrych i złych stron takiego rozwiązania. Zdający przedstawił prawidłową (logiczną i związaną z tematem) argumentację „przeciw” a następnie „za” i podsumował. Z podsumowania jednakże nie wynika, jakie są poglądy autora, ponieważ nie przedstawiono jego opinii. Można było dodać na zakończenie, że argumenty za takim rozwiązaniem przeważają.

Kompozycja pracy jest w większości prawidłowa. Wypracowanie jest spójne i logiczne, proporcje pomiędzy częściami pracy są prawidłowe, jednakże oznaczenie głównych części pracy za pomocą akapitów nie jest w pełni konsekwentne. Objętość pracy – 239 słów nie przekracza podanego limitu i w sumie egzaminator przyznał zdającemu 4 punkty za całe kryterium.

Bogactwo językowe jest na poziomie zaawansowanym w zakresie struktur leksykalnych, natomiast w zakresie struktur gramatycznych egzaminator zastosował oznaczenie AB, to znaczy ocenił je na pograniczu zaawansowanych i średniozaawansowanych. W stylu rozprawki można zauważyć pewne nieprawidłowości, ale w sumie egzaminator ocenił bogactwo językowe na 5 punktów.

Poziom rozszerzony - część II

Rozumienie słuchanego tekstu zawierało trzy zadania oparte na zróżnicowanych pod względem tematyki tekstach. Teksty były nagrane przez rodzimych użytkowników języka angielskiego, a nagrania były odtwarzane dwukrotnie w czasie egzaminu. Zdający miał 70 minut na rozwiązanie zadań w tej części egzaminu. Za ich rozwiązanie mógł uzyskać 15 punktów, co stanowiło 30% punktów możliwych do zdobycia.

Zadanie 4. (5 pkt)

Zadanie składało się z pięciu podpunktów i polegało na wysłuchaniu wypowiedzi ekologa Marka Boyle na temat jego nowego stylu życia, a następnie zaznaczeniu, które zdania podane w tabeli były zgodne z prawdą, a które nie (zadanie typu: „prawda/fałsz”).

Wskaźnik łatwości zadania dla ogółu zdających		Wskaźnik łatwości zadania				
		LO	LP	T		
0,77		0,78	0,63	0,69		
Sprawdzana umiejętność						
Stwierdzenie, czy tekst zawiera określone informacje (standard II.1.c)						
Lp.	Oceniane czynności	Liczba pkt	Łatwość czynności			
			Ogółem	LO	LP	T
7.	Zdający stwierdza, czy tekst zawiera określone informacje	1	0,54	0,56	0,44	0,40
8.		1	0,86	0,86	0,72	0,82
9.		1	0,72	0,73	0,61	0,61
10.		1	0,79	0,80	0,56	0,75
11.		1	0,93	0,94	0,83	0,89
Komentarz						
Punkt 4.1. był najtrudniejszy w pierwszym zadaniu na rozumienie ze słuchu (współczynnik łatwości 0,54). Ocena prawdziwości zdania <i>One of the jobs Mark did involved encouraging Indian farmers to produce genetically modified food</i> zależała od zrozumienia w wysłuchanym						

tekście konstrukcji w trzecim okresie warunkowym: *I'd probably have ended up earning a fine living in a very respectable job persuading Indian farmers to produce genetically modified food*. Podkreślony zwrot oznaczał, że Marek opisuje sytuację fikcyjną, a to z kolei oznaczało, że zdanie 4.1. jest nieprawdziwe.

Zadanie 5. (5 pkt)

Zadanie to składało się z pięciu podpunktów. Po wysłuchaniu wypowiedzi pięciu osób na temat muzyki w Internecie, każdej z nich należało przyporządkować odpowiedni nagłówek. W zadaniu podano dodatkowy nagłówek, który nie odnosił się do żadnej wiadomości.

Wskaźnik łatwości zadania dla ogółu zdających		Wskaźnik łatwości zadania				
		LO	LP	T		
0,66		0,67	0,52	0,62		
Sprawdzana umiejętność						
Określenie głównej myśli tekstu (standard II.1.a)						
Lp.	Oceniane czynności	Liczba pkt	Łatwość czynności			
			Ogółem	LO	LP	T
8.	Zdający określa główną myśl tekstu	1	0,89	0,89	0,86	0,87
9.		1	0,55	0,56	0,31	0,51
10.		1	0,62	0,62	0,58	0,59
11.		1	0,70	0,71	0,50	0,60
12.		1	0,56	0,57	0,33	0,52
Komentarz						
<p>Drugie zadanie w części sprawdzającej rozumienie tekstu słuchanego należało do umiarkowanie trudnych. Najtrudniejszy w tym zadaniu (współczynnik łatwości 0,55) okazał się drugi tekst (5.2.), którego podsumowaniem było zdanie <i>It is vital to make the existing legal regulations work</i>. W dodatkowym nagłówku, który stanowił dystraktor w tym zadaniu zastosowano słowo <i>downloading</i>, które występowało również w tekście (... <i>downloading will become less of an issue</i> ...) i skutecznie odciągało uwagę zdających od poprawnej odpowiedzi.</p> <p>Dwa inne, podobnie trudne zadania to punkty 5.3. i 5.5. W przypadku obu zadań przyczyną ich większej trudności była taka sama – w niewłaściwie dobieranym przez zdających nagłówku pojawiała się słowo, które również występowało w tekście, np. <i>punishment</i> lub <i>legal</i>.</p>						

Zadanie 6. (5 pkt)

Zadanie było oparte na tekście wywiadu z instruktorką jazdy samochodem, po wysłuchaniu którego należało dokończyć podane zdania, wybierając jedną z czterech możliwości A, B, C lub D.

Wskaźnik łatwości zadania dla ogółu zdających		Wskaźnik łatwości zadania				
		LO	LP	T		
0,63		0,64	0,43	0,56		
Sprawdzana umiejętność						
Selekcjonowanie informacji (standard II.1.d).						
Lp.	Oceniane czynności	Liczba pkt	Łatwość czynności			
			Ogółem	LO	LP	T
8.	Zdający selekcjonuje informacje	1	0,82	0,84	0,61	0,69
9.		1	0,72	0,72	0,53	0,70
10.		1	0,68	0,70	0,39	0,56
11.		1	0,33	0,33	0,19	0,26
12.		1	0,62	0,62	0,42	0,56
Komentarz						
<p>Najtrudniejszy w zadaniu szóstym był podpunkt 6.4.: <i>In Kathy's driving school</i>, którego poprawne zakończenie <i>she chooses an instructor for the learners</i> należało wybrać na zasadzie eliminacji pozostałych trzech sugestii. Ze względu na zadane w wywiadzie pytanie <i>What's unique about your driving school?</i> maturzyści starali się wychwycić w wypowiedzi Kathy zasadę, która wyróżnia jej szkołę nauki jazdy spośród innych. Najwyraźniej nauka z kilkoma instruktorami wydała im się niezwykła, bo wybierali dystraktor: <i>learners are trained by by a few instructors as a rule</i>.</p> <p>Nieco łatwiejsze, ale w obrębie zadań umiarkowanie trudnych, były zadania 6.3. i 6.5. Analizując tzw. atrakcyjność wybieranych odpowiedzi można było dojść do wniosku, że maturzyści słuchając tekstu posługiwali się w dużym stopniu swoją wiedzą życiową, co skłaniało ich do wybierania niewłaściwych w świetle nagrania, ale życiowo prawdopodobnych wypowiedzi.</p>						

Rozumienie pisanego tekstu obejmowało trzy zadania oparte na różnorodnych rodzajach tekstów (tekst literacki, publicystyczny i informacyjny). Za rozwiązanie zadań maturzysta mógł uzyskać 20 punktów, co stanowiło 40% wszystkich punktów możliwych do zdobycia.

Zadanie 7. (5 pkt)

Po przeczytaniu fragmentu powieści Somerset Maughama pod tytułem *The Luncheon* należało dokończyć podane zdania przez wybranie jednej z czterech możliwości A, B, C lub D.

Wskaźnik łatwości zadania dla ogółu zdających		Wskaźnik łatwości zadania				
		LO	LP	T		
0,69		0,70	0,48	0,59		
Sprawdzana umiejętność						
Selekcjonowanie informacji (standard II.2.d).						
Lp.	Oceniane czynności	Liczba pkt	Łatwość czynności			
			Ogółem	LO	LP	T
1.	Zdający selekcjonuje informacje	1	0,66	0,68	0,56	0,57
2.		1	0,72	0,73	0,39	0,64
3.		1	0,85	0,86	0,69	0,80
4.		1	0,55	0,57	0,33	0,40
5.		1	0,66	0,68	0,44	0,52
Komentarz						
<p>Trudniejszym punktem (współczynnik łatwości 0,55) okazał się 7.4., w którym zdający musiał zdecydować, co myślała o autorze tekstu główna bohaterka zaprezentowanego wydarzenia, to znaczy ocenić fragment: <i>Her eyes rested for an instant on the money I left for the waiter, and I knew that she thought me mean. But I had the whole month before me and not a penny in my pocket.</i> Wybór niewłaściwego rozwiązania może oznaczać, że maturzyści prawdopodobnie nie rozumieli słowa <i>mean</i> (skąpy).</p> <p>Zadania 7.1. i 7.5. okazały się umiarkowanie trudne dla uczniów, być może dlatego, że analiza tekstu literackiego polega nie tylko na zrozumieniu bezpośredniego znaczenia słów, ale subtelnych znaczeń ukrytych w tekście, aluzji, ironii czy też opinii autora. W zadaniu 7.1. należało odczytać znaczenie całego akapitu i ocenić, czy autor rozpoznał bohaterkę tekstu i czy sprawiło mu to problem, czy też nie. Fragment tekstu: <i>I hardly think I would have recalled seeing her before</i> umożliwiał identyfikację prawidłowego zakończenia zdania (<i>he found it difficult to recognize her</i>). Wybór innego zakończenia zdania sugeruje, że uczniowie nie zrozumieli skomplikowanej konstrukcji zdania w tekście (użycie III okresu warunkowego i trudny przysłówek <i>hardly</i>).</p> <p>Zadanie 7.5. (<i>The man realised he had his revenge on the woman when...</i>) odnosiło się do ostatniego zdania tekście (<i>But I have had my revenge at last</i>), które było ironicznym podsumowaniem całego wydarzenia i wyjaśnieniem, kiedy autor poczuł się „pomszczony”. Uczniowie, którzy nie zrozumieli całego wydarzenia dochodzili do wniosku, że miało to miejsce wtedy, kiedy kobieta odjechała taksówką, a nie, gdy ją ujrzał w teatrze, o czym była mowa na początku tekstu i co było prawidłowym zakończeniem zdania.</p>						

Zadanie 8. (4 pkt)

Z podanego w zadaniu tekstu na temat zarządzania czasem, usunięto cztery zdania. Zdający mieli wybrać z listy sześciu zamieszczonych pod tekstem zdań te, które pasowały do luk, aby otrzymać logiczny i spójny tekst.

Wskaźnik łatwości zadania dla ogółu zdających		Wskaźnik łatwości zadania				
		LO	LP	T		
0,60		0,61	0,51	0,47		
Sprawdzana umiejętność						
Rozpoznawanie związków między poszczególnymi częściami tekstu (Standard II. 2 f)						
Lp.	Oceniane czynności	Liczba pkt	Łatwość czynności			
			Ogółem	LO	LP	T
1.	Zdający rozpoznaje związki między poszczególnymi częściami tekstu	1	0,54	0,55	0,53	0,45
2.		1	0,82	0,83	0,78	0,68
3.		1	0,57	0,59	0,44	0,43
4.		1	0,47	0,48	0,28	0,32
Komentarz						
<p>Fragment tekstu , który stał się podstawą do przygotowania zadania był dość trudny dla zdających, a całe zadanie - umiarkowanie trudne (współczynnik łatwości 0,60). Najtrudniejszym punktem była luka 8.4. (współczynnik łatwości 0,47): <i>The answer isn't to go on a time management course and be taught how to make lists of priorities. 8.4. In his bestseller he suggests something different... .</i> Werstraktorem było zdanie: <i>After a day or two of best behaviour we go back to our old ways – only worse, as we feel like failures.</i> Te trzy zdania były połączone zarówno znaczeniowo, jak i składniowo. Niestety zdający często wstawiali w lukę dystraktor, zdanie, które było podane dodatkowo i nie pasowało do żadnej luki: <i>As a first step to regaining control over time he suggests we should take off our watches and sit for half an hour doing nothing.</i> Działo się tak prawdopodobnie dlatego, że dodatkowe zdanie zawierało wyjaśnienie, co zrobić by odzyskać kontrolę nad czasem i zawierał zaimek <i>he</i>, co uczniowie uważali za wystarczający powód, żeby je wybrać jako uzupełnienie luki.</p> <p>Dwa spośród pozostałych zadań były umiarkowanie trudne (8.1. i 8.3.). Autorzy szczególnie dobrze zadbali o to, żeby usunięte zdania zawierały struktury i wyrazy, które nawiązywały do innych fragmentów tekstu, co w przypadku słabszych maturzystów było wystarczającym uzasadnieniem do wstawiania ich w niewłaściwe luki. Na przykład słowo <i>watches</i> w cytowanym powyżej zdaniu znaczeniowo nawiązywało do słowa <i>tick away</i>, co sprawiało, że zdający stosowali je jako wypełnienie luki 8.1.</p>						

Zadanie 9. (6 pkt)

Zadaniem zdającego było rozpoznanie różnorodnych struktur leksykalno-gramatycznych i wybranie właściwego sposobu uzupełnienia luk w tekście dotyczącym fauny Australii *Australia Wildlife* (zadanie typu „wielokrotny wybór”). Do wykonania tego zadania konieczna była znajomość systemu gramatycznego oraz leksyki na poziomie rozszerzonym. Zadanie składało się z sześciu zadań cząstkowych (0,5 punktu za każdą poprawną odpowiedź).

Wskaźnik łatwości zadania dla ogółu zdających		Wskaźnik łatwości zadania				
		LO	LP	T		
0,49		0,49	0,49	0,49		
Sprawdzana umiejętność						
Rozpoznawanie różnorodnych struktury leksykalno-gramatycznych w podanym kontekście (Standard II. 2 j)						
Lp.	Oceniane czynności	Liczba pkt	Łatwość czynności			
			Ogółem	LO	LP	T
1.	Zdający rozpoznaje różnorodne struktury leksykalno-gramatyczne w podanym kontekście	0,5	0,54	0,52	0,75	0,72
2.		0,5	0,51	0,51	0,44	0,51
3.		0,5	0,51	0,51	0,56	0,50
4.		0,5	0,31	0,32	0,28	0,18
5.		0,5	0,64	0,64	0,61	0,64
6.		0,5	0,45	0,46	0,31	0,38
Komentarz						
<p>Każda luka w wykorzystanym w zadaniu tekście wymagała znajomości innego rodzaju struktur i słownictwa. Zdający musiał zrozumieć tekst i znać kolokacje z przymiotnikami (9.1.), przyimkami (9.2.), czasownikami (9.6.), czy też charakterystyczne zwroty rozpoczynające zdania (9.3. i 9.4.). W zadaniu 9.5. należało rozpoznać formę czasownika stosowną do kontekstu zdania.</p> <p>Dwie luki (9.4. i 9.6.) okazały się zadaniami trudnymi, pozostałe – umiarkowanie trudnymi. Najtrudniejsza była luka 9.4., (współczynnik łatwości 0,31), w której należało wybrać pomiędzy <i>Apart from the fact that</i>, <i>On the surface</i>, <i>All in all</i> oraz <i>In spite of that</i>. Jedynie wyrażenie <i>All in all</i> pasowało do kontekstu zdania, którego dalsza część brzmiała: <i>almost every Australian animal described as dangerous is actually shy and retiring</i>. W luce 9.6. natomiast trzeba było rozróżnić czasowniki <i>accommodate</i>, <i>occupy</i>, <i>populate</i>, <i>reside</i>. Czasowniki te określają różne formy zamieszkiwania, ale tylko po słowie <i>reside</i> można było zastosować zaimek <i>here</i>.</p> <p>W luce 9.1. uczniowie powinni byli wiedzieć, że <i>spiders</i> są <i>deadly</i> (śmiertelnie niebezpieczne, powodujące śmierć), a nie <i>mortal</i>, tzn. śmiertelne. W luce 9.2. trzeba było znać kolokację <i>X meters in length</i>, ponieważ żaden inny przyimek nie pasował do tego kontekstu. W luce 9.3. zastosowano wyrażenia wprowadzające inwersję (<i>Only then</i>, <i>Either</i>, <i>Not only</i>, <i>Rarely</i>), co, tradycyjnie, sprawia zdającym problemy. W zadaniu 9.5. wymagano zastosowania strony biernej, które wystąpiło tylko w jednym podpunkcie (<i>has been eradicated</i>).</p>						

Podsumowanie poziomu rozszerzonego 2012:

Sprawność	Wskaźnik łatwości dla ogółu	Wskaźnik łatwości wg typu szkoły			
		LO	LP	LU	T
Rozumienie ze słuchu	0,69	0,69	0,53	0,81	0,62
Rozumienie tekstu czytanego	0,65	0,66	0,49	0,82	0,54
Wypowiedź pisemna	0,73	0,74	0,62	0,80	0,61
Stosowanie struktur leksykalno-gramatycznych	0,35	0,37	0,20	0,70	0,25
Rozpoznawanie struktur leksykalno-gramatycznych	0,49	0,49	0,49	0,83	0,49

Wnioski wynikające z analizy jakościowej zadań

Do egzaminu z języka angielskiego przystąpiło blisko 90% wszystkich zdających, to znaczy więcej niż w zeszłym roku. Wszyscy uczniowie deklarujący chęć przystąpienia do egzaminu z języka angielskiego zdawali obowiązkowo egzamin na poziomie podstawowym, a blisko 23% spośród nich przystąpiło do egzaminu na poziomie rozszerzonym. Do egzaminu na poziomie rozszerzonym przystępowali nie tylko uczniowie o odpowiednio wysokim stopniu zaawansowania, ale również i słabsi, którzy chcieli zdobyć dodatkowe punkty, niczym nie ryzykując.

Na poziomie podstawowym zestaw egzaminacyjny okazał się łatwy (wskaźnik łatwości 0,70). Najłatwiejsze okazało się *Rozumienie tekstu czytanego* (wskaźnik łatwości 0,72); pisanie tradycyjnie okazało się nieco trudniejsze (wskaźnik łatwości 0,71).

Wypowiedzi pisemne na poziomie podstawowym były bardzo zróżnicowane, co przy tak dużej populacji zdających nie dziwi. Tradycyjnie widać w pracach w miarę dobre opanowanie formy listu (zadanie 8.). Niestety, jak co roku, największe problemy pojawiały się z poprawnością językową. Błędy językowe i ortograficzne popełniane przez zdających sprawiały, że przekazywanych informacji nie można było zaliczyć, ponieważ błędy te zaburzały komunikację.

Egzamin na poziomie rozszerzonym był dla zdających umiarkowanie trudny (współczynnik łatwości 0,65). Tradycyjnie najtrudniejsza okazała się gramatyka (zadania otwarte). Najłatwiejszą częścią egzaminu w tym roku było *Rozumienie ze słuchu*. Jeżeli chodzi o *Wypowiedź pisemną*, to poziom wypracowań w tym roku był wyższy niż w zeszłym (współczynnik łatwości 0,71 w 2011 i 0,73 w 2012).

Podsumowując tegoroczną sesję należy zauważyć, że wyniki pisemnego egzaminu maturalnego z języka angielskiego w województwie śląskim, zarówno w części podstawowej, jak i rozszerzonej są nieco wyższe niż średnie wyniki krajowe.